

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Kranj

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje Občine Moravče**

Vodja območne enote: Miloš Ekar

Kranj, februar 2008

Skalickega ulica 1, p.p. 250, SI-8000 Novo mesto
telefon: +386 (0)7 393 15 40, telefaks: +386 (0)7 393 15 90
e-pošta: tajnistvo.nm@zvks.si
<http://www.zvks.si>

Registracija: 1/32177/06, Matična številka: 1423215005
Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522
Identifikacijska številka: SI45991413
Transakcijski račun: 01100-6030381005

Vsebina

1 UVOD	3
2 PRAVNE OSNOVE	4
2.1 ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI.....	4
2.2 DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3 SPLOŠNA IZHODIŠČA	6
4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI	7
4.1 REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2 REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE	8
4.3 REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4 REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE	9
4.5 REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6 REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE.....	10
4.7 REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8 REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE.....	10
4.9 VPLIVNO OBMOČJE	11
5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	12

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju – ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdela Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj (v nadaljevanju ZVKDS OE Kranj), kot pristojna strokovna javna služba.

Za območje občine Moravče so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene naslednje strokovne zasnove:

Strokovne zasnove za varstvo kulturne dediščine v občini Moravče, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, Kranj, september 2002.

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

ZVKDS OE Kranj je z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje Občine Moravče.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

Odlok o razglasitvi Območja in Cerkve sv. Valentina na Limbarski gori za kulturni spomenik državnega pomena, Ur.l. RS, št. 81/99-3833, 46/2005-1874

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi Balijeve kajže v Moravčah za kulturni spomenik lokalnega pomena, Uradni vestnik Občine Moravče, št. 5/2000-13
- Odlok o razglasitvi Gradu Tuštanj za kulturni in zgodovinski spomenik lokalnega pomena, Uradni vestnik Občine Moravče, št. 3/2003-30

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovu objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobj, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, georadarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodjalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovu z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovu drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanja in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Legenda

* EŠD		EŠD (za vpisane enote) ali oznaka predloga (za enote v postopku vpisa)
* ime		Ime enote iz registra.
* tip		Tip enote dediščine (po tipologiji RKD).
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
* kategorija		Kategorija varstvenega režima
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
* SDP		Razglasitev za spomenik državnega pomena
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor	enota je ovrednotena za SDP
opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev. – tipi varstvenih usmeritev na osnovi tipa enote v RKD (v opisni obliki) in dodaten ti varstva, če je potrebno
opombe		Opombe glede vključitve v seznam / izključitve iz seznama.

Zap. št.	EŠD	Ime	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
1.	15286	Češnjice pri Moravčah - Lokacija graščine Češnjice	13	2		ostalo	
2.	400137	Češnjice pri Moravčah - Spominsko znamenje ustreljenim aktivistom NOB	5	2		memorialna dediščina	
3.	490848	Češnjice pri Moravčah - Stegnjen dom Češnjice pri Moravčah 22	2	2		stavbna dediščina	
4.	400122	Češnjice pri Moravčah - Talnice železa Dunaj	1	2		arheološka dediščina	
5.	410223	Dešen - Gradišče	1	2		arheološka dediščina	
6.	400131	Dešen - Naselbina na Gorišci	1	2		arheološka dediščina	
7.	400188	Dešen - Spominska plošča pokrajinski konferenci KPS za Štajersko	5	2		memorialna dediščina	
8.	410245	Dešen - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
9.	490855	Dole pod Sv. Trojico - Domačija Dole pod Sv. Trojico 3	2	2		stavbna dediščina	
10.	490854	Dole pod Sv. Trojico - Hiša Dole pod Sv. Trojico 1	2	2		stavbna dediščina	
11.	25511	Dole pod Sveto Trojico - Kapelica	3	2		stavbna dediščina	
12.	410227	Dole pri Krašcah - Stegnjen dom Dole pri Krašcah 20	2	2		stavbna dediščina	
13.	2061	Drtija - Cerkev Matere božje	3	2		stavbna dediščina	
14.	400113	Drtija - Graščina Belnek	13	2		ostalo	
15.	480050	Drtija - Hiša Drtija 37	2	2		stavbna dediščina	
16.	16133	Dvorje pri Moravčah - Vehovčev mlin	2	2		stavbna dediščina	
17.	2627	Gora pri Pečah - Cerkev sv. Florijana	3	2		stavbna dediščina	
18.	400134	Gora pri Pečah - Gomilno grobišče	1	2		arheološka dediščina	
19.	142	Gora pri Pečah - Znamenje	3	2		stavbna dediščina	
20.	490847	Gorica - Kajža Gorica 2	2	2		stavbna dediščina	
21.	400117	Goričica pri Moravčah - Grobišče	1	2		arheološka dediščina	
22.	25513	Hrastnik pri Moravčah - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
23.	400159	Hrib nad Ribčami - Dom družbene samozaščite	2	2		stavbna dediščina	
24.	2062	Katarija - Cerkev sv. Nikolaja	3	2		stavbna dediščina	
25.	440055	Katarija - Ostanki tabornega obzidja	2	2		stavbna dediščina	
26.	10154	Katarija - Prazgodovinska naselbina	1	2		arheološka dediščina	
27.	400189	Katarija - Spomenik NOB na Grmačah	5	2		memorialna dediščina	
28.	285	Krašče - Cerkev sv. Andreja	3	2	valor	stavbna dediščina	
29.	410225	Krašče - Hiša in kozolec Krašče 14	2	2		stavbna dediščina	
30.	15287	Krašče - Hiša Krašče 6	2	2		stavbna dediščina	
31.	15288	Krašče - Kozolec	2	2		stavbna dediščina	
32.	25591	Krašče - Spominska plošča NOB	5	2		memorialna dediščina	
33.	1123	Križate - Cerkev sv. Mihaela	3	2		stavbna dediščina	
34.	400232	Križate - Graščina Križate	2	2		stavbna dediščina	
35.	324	Limbarska Gora - Cerkev sv. Valentina	3	1	SDP	stavbna dediščina	
36.	400132	Limbarska gora - Grad	1	2		arheološka dediščina	
37.	11176	Limbarska gora - Kapelica	3	2		stavbna dediščina	
38.	11175	Limbarska gora - Kapelica sv. Valentina	3	2		stavbna dediščina	
39.	11174	Limbarska gora - Kozolec domačije Limbarska gora 14	2	2		stavbna dediščina	
40.	11167	Limbarska gora - Območje cerkve sv. Valentina	4	1	SDP	stavbna dediščina	
41.	400170	Limbarska gora - Spominsko znamenje	5	2		memorialna dediščina	

Zap. št.	EŠD	Ime	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
		Šlandrovi brigadi					
42.	12594	Limbarska Gora - Znamenje z razpelom	3	2		stavbna dediščina	
43.	12744	Moravče - Balijeva kajža	2	1		stavbna dediščina	
44.	1489	Moravče - Cerkev sv. Martina	3	2		stavbna dediščina	
45.	13006	Moravče - Dom Tomanova pot 1	2	2		stavbna dediščina	
46.	15289	Moravče - Drevored	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina	
47.	13007	Moravče - Gospodarsko poslopje pri hiši Trg svobode 10	2	2		stavbna dediščina	
48.	13008	Moravče - Gostilna Pri Vesel	2	2		stavbna dediščina	
49.	13009	Moravče - Gostilna Toman	2	2		stavbna dediščina	
50.	480053	Moravče - Hiša Detelova 1	2	2		stavbna dediščina	
51.	13010	Moravče - Hiša Detelova 10	2	2		stavbna dediščina	
52.	13011	Moravče - Hiša Detelova 4	2	2		stavbna dediščina	
53.	440112	Moravče - Hiša Detelova 5	2	2		stavbna dediščina	
54.	440111	Moravče - Hiša Detelova ulica 3	2	2		stavbna dediščina	
55.	13012	Moravče - Hiša Marokova 18	2	2		stavbna dediščina	
56.	13013	Moravče - Hiša Partizanska 1	2	2		stavbna dediščina	
57.	13014	Moravče - Hiša Trg svobode 11	2	2		stavbna dediščina	
58.	13015	Moravče - Hiša Trg svobode 12	2	2		stavbna dediščina	
59.	13016	Moravče - Hiša Trg svobode 3	2	2		stavbna dediščina	
60.	13017	Moravče - Hiša Trg svobode 4	2	2		stavbna dediščina	
61.	13018	Moravče - Hiša Trg svobode 6	2	2		stavbna dediščina	
62.	25908	Moravče - Kapelica Brezmadežne Device Marije	3	2		stavbna dediščina	
63.	25907	Moravče - Kapelica Matere dobrega sveta	3	2		stavbna dediščina	
64.	13019	Moravče - Kmečki dvorec Trg svobode 15	2	2		stavbna dediščina	
65.	17741	Moravče - Kulturni dom	5	2		memorialna dediščina	
66.	17740	Moravče - Lokacija dvorca Moravče	1	2		arheološka dediščina	
67.	13020	Moravče - Mežnarija	2	2		stavbna dediščina	
68.	13021	Moravče - Mlinarjeva domačija	2	2		stavbna dediščina	
69.	13739	Moravče - Pokopališče	5	2		memorialna dediščina	
70.	13746	Moravče - Spomenik Juriju Vegi	5	2		memorialna dediščina	
71.	25508	Moravče - Spomenik padlim v prvi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina	
72.	400542	Moravče - Spominska plošča graditvi telovadnice	5	2		memorialna dediščina	
73.	400174	Moravče - Spominska plošča talcem	5	2		memorialna dediščina	
74.	25514	Moravče - Spominski park	5	2		memorialna dediščina	
75.	470002	Moravče - Trg	2	2		stavbna dediščina	
76.	977	Moravče - Trško naselje	7	2		naselbinska dediščina	
77.	490851	Mošenik - Domačija Mošenik 12	2	2		stavbna dediščina	
78.	490852	Mošenik - Domačija Mošenik 13	2	2		stavbna dediščina	
79.	490853	Mošenik - Domačija Mošenik 14	2	2		stavbna dediščina	
80.	490850	Mošenik - Zaselek Hudej	7	2		naselbinska dediščina	
81.	472	Mošenik pri Moravčah - Domačija Mošenik 9	2	2		stavbna dediščina	
82.	410242	Negastrn - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
83.	2100	Peče - Cerkev sv. Jerneja	3	2		stavbna dediščina	
84.	400416	Peče - Hiša Peče 13	2	2		stavbna dediščina	
85.	490870	Peče - Hiša Peče 17	2	2		stavbna dediščina	

Zap. št.	EŠD	Ime	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
86.	400204	Peče - Spominska plošča župnikom	5	2		memorialna dediščina	
87.	410241	Peče - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
88.	26117	Ples pri Moravčah - Spomenik talcem pri Polsnikovem dolu	5	2		memorialna dediščina	
89.	400135	Podgorica pri Pečah - Prazgodovinska naselbina Muzgoška gorica	1	2		arheološka dediščina	
90.	400120	Podstran - Arheološko najdišče ob cerkvi sv. Mohorja	1	2		arheološka dediščina	
91.	2065	Podstran - Cerkev sv. Mohorja in Fortunata	3	2		stavbna dediščina	
92.	440140	Podstran - Kapelica	3	2		stavbna dediščina	
93.	26116	Podstran - Spominsko znamenje na Njivah	5	2		memorialna dediščina	
94.	400121	Podstran - Žarno grobišče	1	2		arheološka dediščina	
95.	400446	Pretrž - Gospodarsko poslopje in toplar pri hiši Pretrž 1	2	2		stavbna dediščina	
96.	400203	Pretrž - Rojstna hiša Josipa Mala	2	2		stavbna dediščina	
97.	410246	Prikrnica - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
98.	2066	Rudnik pri Moravčah - Cerkev Žalostne Matere božje	3	2		stavbna dediščina	
99.	490856	Selo pri Moravčah - Domačija Selo pri Moravčah 9	2	2		stavbna dediščina	
100.	490872	Spodnja Dobrava - Domačija Spodnja Dobrava 8	2	2		stavbna dediščina	
101.	490871	Spodnja Dobrava - Hiša in sušilnica Spodnja Dobrava 5	2	2		stavbna dediščina	
102.	490873	Spodnja Dobrava - Sušilnica za sadje pri hiši Spodnja Dobrava 1	2	2		stavbna dediščina	
103.	400118	Spodnja Javoršica - Gradišče Pelinovec	1	2		arheološka dediščina	
104.	400201	Spodnja Javoršica - Spominsko znamenje požigu vasi	5	2		memorialna dediščina	
105.	490877	Spodnji Prekar - Pod pri hiši Spodnji Prekar 4	2	2		stavbna dediščina	
106.	490863	Spodnji Tuštanj - Domačija Spodnji Tuštanj 1	2	2		stavbna dediščina	
107.	420060	Spodnji Tuštanj - Mecetov mlin	2	2		stavbna dediščina	
108.	400611	Stegne - Domačija Stegne 6	2	2		stavbna dediščina	
109.	25512	Stegne - Kapelica sredi vasi	3	2		stavbna dediščina	
110.	420059	Stegne - Kižev mlin	2	2		stavbna dediščina	
111.	16242	Stegne - Kunštov mlin	2	2		stavbna dediščina	
112.	15290	Stegne - Mohorjev mlin	2	2		stavbna dediščina	
113.	410247	Straža pri Moravčah - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
114.	129	Straža pri Moravčah - Znamenje	3	2		stavbna dediščina	
115.	490864	Sveti Andrej - Domačija Sveti Andrej 1	2	2		stavbna dediščina	
116.	490865	Sveti Andrej - Svinjak pri hiši Sveti Andrej 7	2	2		stavbna dediščina	
117.	490876	Velika vas - Domačija Velika vas 18	2	2		stavbna dediščina	
118.	490874	Velika vas - Gospodarska poslopja pri hiši Velika vas 5	2	2		stavbna dediščina	
119.	400124	Velika vas - Gradišče	1	2		arheološka dediščina	
120.	16680	Velika vas - Grobišče NOB	5	2		memorialna dediščina	
121.	490875	Velika vas - Hiša in svinjak Velika vas 7	2	2		stavbna dediščina	
122.	16682	Velika vas - Spominska plošča partijski šoli	5	2		memorialna dediščina	

Zap. št.	EŠD	Ime	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
123.	400123	Velika vas - Travnarjevo gradišče	1	2		arheološka dediščina	
124.	410244	Velika vas - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
125.	490867	Vinje pri Moravčah - Domačija Vinje pri Moravčah 1	2	2		stavbna dediščina	
126.	410250	Vinje pri Moravčah - Hiša Vinje pri Moravčah 3	2	2		stavbna dediščina	
127.	410239	Vinje pri Moravčah - Kulturna krajina	10	2		kulturna krajina	
128.	400119	Vinje pri Moravčah - Razvaline gradu Rožek	1	2		arheološka dediščina	
129.	10148	Vrhpolje pri Moravčah - Cerkev sv. Petra in Pavla	3	2		stavbna dediščina	
130.	490860	Vrhpolje pri Moravčah - Hiša Vrhpolje pri Moravčah 15	2	2		stavbna dediščina	
131.	490862	Vrhpolje pri Moravčah - Hiša Vrhpolje pri Moravčah 24	2	2		stavbna dediščina	
132.	490861	Vrhpolje pri Moravčah - Kajža Vrhpolje pri Moravčah 25	2	2		stavbna dediščina	
133.	25510	Vrhpolje pri Moravčah - Kapelica ob cesti	3	2		stavbna dediščina	
134.	400599	Vrhpolje pri Moravčah - Kapelica severno od vasi	3	2		stavbna dediščina	
135.	25509	Vrhpolje pri Moravčah - Kapelica sredi vasi	3	2		stavbna dediščina	
136.	13663	Vrhpolje pri Moravčah - Spominsko znamenje NOB	5	2		memorialna dediščina	
137.	490859	Vrhpolje pri Moravčah - Stegnjen dom Vehpolje pri Moravčah 2	2	2		stavbna dediščina	
138.	400612	Vrhpolje pri Moravčah - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
139.	16693	Zalog pri Moravčah - Arheološko območje Vahtenberk	1	2		arheološka dediščina	
140.	15285	Zalog pri Moravčah - Lokacija dvorca Zalog	13	2		ostalo	
141.	400180	Zgornja Javoršica - Domačija Zgornja Javoršica 11	2	2		stavbna dediščina	
142.	13781	Zgornja Javoršica - Kapelica na Konfinu	3	2		stavbna dediščina	
143.	410240	Zgornja Javoršica - Kulturna krajina	10	2		kulturna krajina	
144.	2060	Zgornje Koseze - Cerkev sv. Štefana	3	2		stavbna dediščina	
145.	400242	Zgornje Koseze - Skupina toplarjev	2	2		stavbna dediščina	
146.	16697	Zgornje Koseze - Spominsko znamenje NOB	5	2		memorialna dediščina	
147.	490869	Zgornje Koseze - Stegnjen dom Zgornje Koseze 10	2	2		stavbna dediščina	
148.	981	Zgornji Tuštanj - Grad Tuštanj	2	1	valor	stavbna dediščina	
149.	400474	Zgornji Tuštanj - Ramonetova kajža	2	2		stavbna dediščina	